

Léto budiž pochváleno!

Prázdniny je možné začít různým způsobem. Někdo vyrazí k moři, další do hor, někdo na kola nebo na rafty. Já vyrazila na pohotovost...

První prázdninové dny jsem se rozhodla strávit na chalupě v jižních Čechách, kam jezdím od dětství. Kromě manžela jsem s sebou vzala, jak jinak, i své čtyři psy. Hned jak jsme dorazili, tak jsem psy nachystala, že vyběhneme do luk a lesů. Dala jsem je na vodítko a otevřela vrátka. Bohužel za nimi stála sousedčina fenka. Cizí pes a moji psi, to je velmi špatná kombinace, a tak jsem chtěla vrátka rychle zabouchnout a kopla jsem do nich. Zbytek odpoledne jsem strávila na pohotovosti chirurgie strakonické nemocnice. Musím říct, že horší dobu na to, odkopnout si nehet u palce, jsem si nemohla vybrat! Čekárna byla plná dětí, které se zranily na táborech, chalupářů, kteří se poranili během zvelebování svých stavení, a nechyběl ani motorkář, který si poranil nohu. Zkrátka začátek prázdnin udělal své... A mezi těmi všemi jsem seděla i já.

Do ordinace jsem vcházela s pokorou a strachem, protože mi bylo jasné, že o nehet přijdu. Nepletla jsem se, je pryč, úplně celý. I tak ale musím říct, že pan doktor Vaněček, který se o mne staral, byl milý a trpělivý a touto cestou bych do Nemocnice Strakonice ráda vzkázala, že „už zase skáču přes kaluže“ a palec mě nebolí ani v lodičkách, ani v jezdeckých botách, z čehož mám upřímnou radost. A to pan doktor Vaněček ví, protože to, že lodičky a jezdecké boty neobuju, byla moje velká starost už při samotné ablaci.

Ale abych tady celý prostor editoriale nevěnovala jen svému zranění! V červenci jsme v redakci samozřejmě pilně pracovali. Já jsem připravila dva rozhovory, jeden s panem profesorem Seidlem ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze kromě jiného i o tom, jaké byly jeho začátky v oboru neurologie. K druhému rozhovoru jsem oslovila pana primáře Řihu z Ústřední vojenské nemocnice, se kterým jsem si povídala o možnostech léčby cévní mozkové příhody. Velmi pilná byla i kolegyně Jana Jílková, která mimo jiné vzpomněla na Johanna Gregora Mendela, od jehož narození uplynulo 200 let. Odborný text na téma teorie a modely negativních symptomů schizofrenie napsala Kateřina Štulíková. Do letního čísla jsme zařadili i infografiku na stále aktuální téma kožních nádorů melanomů a musím přiznat, že čísla týkající se České republiky nejsou příliš pěkná. Článků je ale v aktuálním čísle časopisu mnohem víc!

Editorial jsem začala nevesele a asi by bylo namístě ten neveselý trend vyvážit něčím pěkným. Snad mě omluvíte, když budu zase osobní. Ti, kdo čtou moje editoriale pravidelně, si jistě vybaví, že jsem v minulém čísle gratulovala k úspěchu Maruše Dvořákové a Jirkovi Jakubovi, kteří nás ve světě reprezentují v akrobatickém rokenrolu. Tehdy jsem psala o jejich bronzové medaili z mistrovství. Nyní na medaili nedosáhli, ale i tak se jednou pro vždy zapsali do české sportovní historie. Na Světových hrách 2022, které byly v americkém Birminghamu, obsadili čtvrté místo, což je zatím

historicky nejlepší umístění českého rokenrolového páru na těchto hrách!

Vždycky, když naši sportovci obsadí čtvrtou pozici, si říkám, že jde o nejhorší místo, jaké může být, protože od medaile je dělí jen kousíček, mnohdy kousíček téměř neměřitelný, až si říkám, že by se třeba k tomu bronzu mohlo jít nějak uhádat. Pak si ale řeknu, že být v čemkoli ve světě čtvrtý je nádherné i bez toho, aby sportovcům na krku visela medaile. A tak po měsíci našemu českému páru znovu gratuluju a po vzoru klasika volám: „Léto budiž pochváleno!“ a dodávám: nejen léto rokenrolové.

Krásné prázdniny všem!

Petra Bartlová

šéfredaktorka

OBSAH

ZAM

Zdravotnictví a medicína

OBSAH

ZDRAVOTNICTVÍ

- Editorial 1
- Strategii léčby přizpůsobujeme potřebám pacienta 2
- Léčba závislosti stojí VZP ročně víc než miliardu 4
- České instituce zahajují společný boj proti epidemii obezity, cukrovky a onemocnění srdce 6
- Od dárců mimo rodinu dostává kostní dřev přes osmdesát procent dětských pacientů 7

- Rozhovor s prof. Zdeňkem Seidlem 8
- Zprávy z regionů 12

MEDICÍNA

- Digitalizace českého zdravotnictví pod drobnohledem na konferenci INMED 15
- Konference praktických lékařů ukázala přístup k alternativám cigaret 20
- Medicínský pravěk v nás 21
- Genová editace léčí i některá fatální onemocnění 22
- Očkování v České republice – současnost a co dál? 25
- NCP – Patient Summary – Přeshraniční výměna zdravotnické dokumentace 28
- Na správnou diagnózu čekají lidé se sklerodermií roky 29

- Myastenia gravis – nemoc, která bere schopnost dýchat, mluvit i polykat 30
- Krční uzlinový syndrom 31
- Elektrokonvulzivní terapie v psychiatrické praxi 34
- Valerie a Štědrý den divů 36
- Teorie negativních symptomů schizofrenie pomáhají ke zlepšení její léčby 38
- Epidemiologie melanomu v ČR 40
- Jak zvýšit dostupnost moderních léčiv pro české pacienty? 43
- Molekula zpomaluje pokles funkce plic pacientů s idiopatickou plicní fibrózou 44
- Gregor Mendel – objevitel, který měl trému 45
- Nabídka práce 47